

Manuál k programu „Tvorba rodokmenů drůbeže“

Plemenná kniha obsahuje 3 základní tabulky :

- údaje zvířat
- údaje chovatelů
- seznam plemen

K těmto tabulkám se přistupuje z menu *Databáze*. Pro tabulku údajů o zvířatech se navíc rozlišuje pořizování nových záznamů (*Nový záznam*), kde se ukládá nový rodokmen a oprava záznamů (*Oprava*), kde můžete existující rodokmen doplnit o některé údaje, případně opravit chybný údaj.

Tvorba rodokmenů

Ukládání rodokmenu začnete vyvoláním formuláře v menu *Databáze/Nový záznam*.

- Je-li pohlaví zvířete samec, označte jej jako ✓.
- Kolonka *Rok vystavení* slouží ke statistickému vyhodnocování a vyplňuje se do ní rok vystavení rodokmenu mláděte.
- Aktivní zvíře je zvíře, které není zařazeno do chovu.
- Plemeno a barva zvířete se vyplňují zkratkou dle vytvořeného číselníku v seznamu plemen. Chcete-li uložit plemeno nebo barevný ráz, které neexistuje v seznamu plemen, je nutné jej doplnit (menu *Databáze/Plemena*).
- Ty údaje, které jsou označeny * obsahují nulovou hodnotu, ale nejsou zařazeny do statistik. Pakliže do takovéto kolonky vepíšete 0 či jinou hodnotu, bude tento údaj zahrnut do statistiky (návrat k * přes Ctrl 0).
- Podtržená písmena u tlačítek jsou tzv. klávesové zkratky. Ve spojení s Ctrl vám usnadní práci, nebudete muset používat myš (Další -> Ctrl D).

Vyplňujete-li chovatele, kterého již máte uloženého v databázi chovatelů, stačí vyplnit příjmení a kliknout na *ANO, je to správný chovatel* nebo kliknout na *Hledat* a vyhledat chovatele v seznamu. Není-li chovatel uložen, zvolte *Nová věta* chovatele vyplňte celého včetně adresy.

Obdobný postup je s ukládáním předků. Je-li již předek v databázi obsažen, po vyplnění otce nebo matky se strom předků rozsvítí zeleně/žlutě. Není-li předek uložen, nabídne počítač formulář *Rodiče*, kam se stejným postupem ukládají informace o předku až do 4. generace. Aktuální pozici poznáte na stromu předků dle červeného označení. Zvolíte kdekoliv uprostřed procedury vyplňování předků tlačítko *Zruš*, program přestane nabízet další předky od aktuální pozice a pouze poskočí dále, jinak bude neustále nabízet prázdný formulář k doplnění.

Po uložení všech předků máte možnost uložit další mládě vrhu funkcí *Přenos*, kterou se kopírují údaje do nově ukládaného záznamu (postačí změnit pohlaví, identifikace se mění automaticky). Funkce *Další* slouží k ukládání nového zvířete, narozdíl od *Přenosu* se formulář vynuluje. Funkce *Rodokmen* slouží k tisku rodokmenu. Chcete-li údaj zrušit, klikněte na tlačítko *Zruš*. Pakliže toto tlačítko zčervená a objeví se text *Obnov*, znamená to, že údaj z databáze není trvale odstraněn, ale je připraven ke smazání. Definitivní odstranění se provede v menu *Soubor/Pakování*.

Postup přidávání plemene nebo barevného rázu

V menu *Databáze/Plemena* vložte řádek, vyplňte žádané údaje a křížkem formulář ukončete.

Oprava údajů chovatele

V menu *Databáze/Chovatel* do kolonky *Hledat* vyplňte příjmení chovatele a klikněte na *Hledat*. Poté by se měl objevit hledaný chovatel. Existuje-li více chovatelů stejného příjmení, dohleďte požadovaný záznam pomocí šipek nebo tlačítkem *Přehled*. Nyní již můžete provést opravu záznamu a křížkem okno uzavřít.

* u plemenné knihy drůbeže se navíc používá u plemenných chovů systém hejn. Figuruje zde namísto matky hejno reprezentované několika slepicemi. Jako označení hejna jsme zvolili příjmení chovatele (případně tečka poř.č.) a dvojčíslí letopočtu (např. Novák 1.03). Při vytváření takového hejna nabídne počítač k vyplnění navíc formulář o skladbě hejna, kam se napíše č. kroužku všech slepic. Kontrola hejna je možná kliknutím na *Hejno* ve Stromu předků.

Přehled funkcí programu

Soubor/Pakování	trvalé vymazání všech zrušených údajů
Soubor/ Uložení na disketu	zálohování dat
Soubor/Nastavení	nastavení - základních údajů - ostatní – nastavení ceny za vydání 1 rodokmenu nastavení poštovního
Soubor/Nastavení tiskárny	nastavení tiskárny
Soubor/Konec	ukončení programu
Databáze/Nová věta	<p>Samec do kolonky lx kliknout musí být ✓ → u samice zůstává okénko prázdné → rok se uvádí pouze u vydávání rodokmenů na mláďata → pokud se líhlo rodokmenně (je známa konkrétní matka), tak se kliknutím potvrdí kolonka ŠCH, jestliže se líhne z hejna, tak se označí RCH. Aktivní zvíře (jedná se chovná zvířata, která jsou označována ✓, ne o mláďata – ta se zaktivňují až po výběru do chovu. Pokud se ukládá chovný samec, tak lx se klikne do kolonky samec, aby se označil a pak se tabulátorem přeskáče až do kolonky plemeno, u chovné samice se tabulátorem skáče rovnou až do kolonky plemeno. U mláďat se po označení samce navíc vyplňuje rok vystavení, zde se píše rok narození.</p> <p>U mláďat se kolonka aktivní projede enterem a zůstává prázdná.) → plemeno (uvádí se zkratka plemena) → barva (uvádí se zkratka barvy) → číslo = číslo kroužku, lomno velikost kroužku, lomno rok narození (u roku se uvádí poslední dvojčíslí) → datum narození (např. 01.04.03) → ocenění, hmotnost, snáška, hmotnost vajec se doplňují až u dospělého jedince.</p> <p>→ Adresu chovatele lze uložit buď v databázi - chovatelé nebo v databázi nový záznam (zde). V databázi nový záznam následně → uvést příjmení chovatele, pokud je již uložen a programem nalezen, potvrdit enterem, pokud nenalezen dát hledat a pokud v seznamu není vůbec, tak dát nová věta a dopsat zde → u majitele to samé →</p> <p>→ plemeno otec, matka se doplní samo → dále se doplní čísla kroužků otce a matky (u ŠCH) Jestliže líhneme z hejna, tak hejno označíme příjmením chovatele a posledním dvojčíslím daného roku. (Když jsou nové rodokmeny uloženy, tak v kolonce vyhledat, klikneme myší, zadáme název hejna a potvrdíme enterem - pak v databázi rodokmen doplníme složení hejna. Slepice, které ukládáme, musí být již uvedeny v databázi. Takto se postupuje i u ostatních generací.</p> <p>Pokud se ukládají mláďata, ukládání dalších sourozenců jde ukládat přenosem (zde se automaticky mění číslo kroužku, nemění se však pohlaví, to se musí měnit kliknutím myši v kolonce pohlaví).</p> <p>Pokud se udělá chyba a rodokmen chcete zrušit kliknete na zruš, tím se záznam zruší.</p>
Databáze/Oprava	<p>Zde lze provádět</p> <ul style="list-style-type: none"> - opravy v rodokmenech - zrušení rodokmenů (kliknutím na zruš) - tisk rodokmenů

	<p><u>Vyhledávání</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kliknutím na vyhledávání můžeme vyhledávat zvířata podle čísla, chovatele nebo majitele → stačí označit políčko kliknutím <u>u čísla</u> → do okénka kliknout myší a napsat číslo →potvrdit enterem <u>u chovatele</u>→do okénka kliknout myší a napsat příjmení chovatele, enter→pokud se objeví jméno správného chovatele, potvrdit Esc. Pokud ne tak najet šipkami až na požadovaného a potvrdit Esc→dále kliknout na přehled, kde budou zvířata seřazena podle chovatele. <u>u majitele</u>→totéž jako u chovatele →zvířata budou seřazena podle majitele <p>U označení <u>vyhledávat</u> – se dá pomocí šipek v seznamu listovat.</p> <p><u>Kliknutím na rodokmen</u>→můžete provést <u>tisk rodokmenů</u>, buď celého vrhu nebo lze tisknout rodokmeny i jednotlivě. Vždy se musí označit co požadujete. Pokud potřebujete vytisknout <u>duplikát rodokmenu</u> je nutno pomocí myši si označit duplikát.</p> <p>U <u>tisku nezaplatněných rodokmenů</u> si musíte pomocí myši označit – nezaplatnit.</p>
Databáze/Plemena	přidávání plemen
Databáze/Chovatelé	zde jsou v seznamu uvedeni všichni chovatelé. V této části se provádí případná oprava adresy.
Databáze/Platby chovatelů	kliknutím na vyhledávání se zadá jméno chovatele, pokud je správný potvrdí se Esc a OK. Pokud ne, musíte správného v seznamu vyhledat a potom potvrdit. Zde dostanete přehled o všech vydaných vrzích včetně data vydání. Zde se provádí opravy v platbách.
Sestavy/podle barevného rázu	podle barevného rázu a to podle chovatele nebo majitele
Sestavy/podle chovatele nebo majitele	sestavy/podle chovatele nebo majitele
Sestavy/ celková sestava	celková sestava
Sestava/Celoroční registrace	konečná sestava o počtu registrovaných zvířat za definovaný rok
Sestava/Rodokmeny k úhradě	<ul style="list-style-type: none"> →všech chovatelů včetně plateb za rodokmeny + poštovné →štítky všech zařazených chovatelů →štítky na obálky pouze pro chovatele, na které se vydávaly rodokmeny